

YASHIL

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

GREEN ECONOMY AND DEVELOPMENT

Social, Economic, Technological, Scientific and Popular Science Journal

2026-YIL / SENTABR /
9-SON, I-QISM

Google
scholar

RePEc
RESEARCH PAPERS
IN ECONOMICS

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

*Elektron nashr. 2026-yil, sentabr.
I-qism*

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Faxridinov Zafarjon Faxridin o'g'li, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi HIJQKD boshqarma boshlig'i
Utayev Uktam Choriyevich, Anijon viloyati prokurorining o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi IJQK Departamentining Namangan viloyati boshqarmasi boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukarimova Dinara Rustamxanovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirاتبay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Fakhridinov Zafarjon Fakhridin ogli, Head of the DCEC under the Prosecutor General's Office of the Rep. of Uzb.
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Prosecutor of Anijan Region
Ochilov Farkhod, Head of the Namangan Regional Department of the Department of Internal Affairs of Rep. of Uzb.
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyea Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukariyeva Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti,
O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi huzuridagi Iqtisodiy
jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va
taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA INVESTITSION FAOLIYATNI RAG'BATLANTIRISH VA BAHOLASHNING XORIJIY TAJRIBASI	34
Aytmuratova Ulbike Jalgasovna BREND POZITSİYALASH STRATEGİYASINI ISHLAB CHIQISHDA BOZOR TADQIQOTLARI METODIKASI	41
Jumayeva Zulfiya Qayumovna GLOBAL MOLIYAVIY BEQARORLIKNING O'ZBEKISTON MILLIY VALYUTASI BARQARORLIGIGA TA'SIRI	46
Davlatova Nilufar Avazovna KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISHNING MAKROIQTISODIY SAMARADORLIGI: MANZILLI SAMARADORLIK INDEKSI (MSI) ASOSIDA BANDLIK DASTURLARINI BAHOLASH (O'ZBEKISTON MISOLIDA)	50
Eshmurodov Adhamjon Rahmonjonovich АНАЛИЗ ФИНАНСОВОГО СОСТОЯНИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ ООО «SAM PULSAR DISTRIBUTORS»	61
Мусаева Шоира Азимовна KICHIK BIZNESDA AYOLLAR TADBIRKORLIGINING O'RNI VA AHAMIYATI	68
Tukhtasinova Intizorkhon Sherzod qizi GLOBALLASHUV DAVRIDA JAHON IQTISODIYOTIDAGI O'ZGARISHLARNING YANGI O'ZBEKISTONGA TA'SIRI	73
Jahongir Nurulloevich Jurayev YASHIL INNOVATSIYALARNI RIVOJLANTIRISHDA DAVLAT VA XUSUSIY SEKTOR HAMKORLIGI	77
Nasulloeva Oydiyoy Saidovna ПРИВЛЕЧЕНИЕ МОЛОДЁЖИ К ЭКСПОРТУ ЦИФРОВЫХ УСЛУГ: МЕХАНИЗМ СТРАТЕГИЧЕСКОГО УПРАВЛЕНИЯ	82
Палвонова Севара Бахромовна MINTAQA IQTISODIYOTINI RAQAMLI TRANSFORMATSIYA QILISHDA IT-PARKLARNING NAZARIY VA INSTITUTSIONAL ASOSLARI	94
Sultanova Zuxra Jaksilikovna INSON KAPITALINING KORXONALAR RAQOBATBARDOSHLIGINI SHAKLLANTIRISHDAGI ROLI	99
Baymuradov Shoxrux Maxmudovich Dilmurodov Komiljon Ahmad o'g'li RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA ENERGIYA SAMARADORLIGINI MONITORING QILISHNING INTEGRATSIYALASHGAN UZEMS MODELI	103
Bobobekov Ergash Abdumalikovich AUDIT JARAYONIDA MOLIYAVIY FIRIBGARLIK BELGILARINI ANIQLASHNING TAHLILIY TARTIB-TAOMILLARINI TAKOMILLASHTIRISH	108
Xusanov Shuxrat Burxanovich FROM AUTOMATION TO STANDARDIZATION: OPERATIONS MANAGEMENT CHALLENGES IN UZBEKISTAN'S HOSPITALITY SECTOR	115
Asal Kadirova СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ СИСТЕМЫ СТРАТЕГИЧЕСКОГО УПРАВЛЕНИЯ ГОСТИНИЧНЫМИ ПРЕДПРИЯТИЯМИ НА ОСНОВЕ ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИХ МЕХАНИЗМОВ В УЗБЕКИСТАНЕ	125
Нигматова Сугдиена Жалолiddин кизи	

SANOAT 4.0 TEXNOLOGIYALARINING RAQAMLI IQTISODIYOT RIVOJLANISHI VA UZOQ MUDDATLI IQTISODIY O'SISHDAGI ROLI	131
Komilova Dilafruz Rustam qizi	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA MAISHIY XIZMAT KO'RSATISH TARMOG'INI RIVOJLANTIRISHNING IJTIMOIIY-IQTISODIY AHAMIYATI	137
Samiyeva Gulnoza Toxirovna	
O'taganov Fazliddin Isroil o'g'li	
ПЕРСПЕКТИВЫ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ СТРАХОВАНИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ТУРИСТСКИХ ОРГАНИЗАЦИЙ	142
Эргашева Файёза Боходир кизи	
МЕХАНИЗМЫ ГАРМОНИЗАЦИИ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО УЧЕТА И ОТЧЕТНОСТИ В МЕЖДУНАРОДНОЙ ПРАКТИКЕ	146
Жиенбаева Айсанем Оразбаевна	
XORAZM VILOYATIDA SHOLI YETISHTIRISHNING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI VA UNING RESPUBLIKA SHOLICHILIGIDAGI O'RNI	154
Matrasulova Feruza Baxodirovna	
YIRIK KORXONALARDA SOLIQ NAZORATINING HUQUQIY ASOSLARI VA HORIIY MAMLAQATLAR TAJRIBASI	159
Qo'shaqov Asrorjon Nematjonovich	
ФОРМИРОВАНИЕ РЕЗУЛЬТАТИВНОЙ СТРУКТУРЫ БЮДЖЕТНЫХ ПРОГРАММ В СФЕРЕ СТРОИТЕЛЬСТВА И ЖИЛИЩНО-КОММУНАЛЬНОГО ХОЗЯЙСТВА: МЕТОДИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ И ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ	166
Мирзаева Дилдора Иномовна	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARIDA KREDIT PORTFELI VA KREDIT RISKLARI HOLATINI BAHOLASH (DAVLAT BANKLARI MISOLIDA)	174
Eshboyev Shahobiddin Anorqul o'g'li	
O'ZBEKISTONDA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	183
Aslanova Dilnoza Fatilloevna	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA TASHKILOT BOSHQARUV TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH: NAZARIY YONDASHUVLAR VA BAHOLASH METODOLOGIYASI	187
Raxmonova Nilufar Umedovna	
HUDUDIIY IQTISODIYOT TARKIBIIY O'ZGARISHLARINI SHAKLLANTIRISHDA SANOATLASHUV, XIZMATLAR SEKTORI VA INVESTITSIYALARNING ROLI	196
Raxmonqulova Nafisa Olimjon qizi	
SOLIQ BAZASI TUSHUNCHASI, UNING MAZMUNI VA IQTISODIY MOHIYATI	201
Gadoyeva Nilufar Erkinovna	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA KORXONALARNING MOLIVAVIY MENEJMENT TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH	208
Atadjanova Sevinch Qurbonbayevna	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA ELEKTRON TIJORAT SUBYEKTLARINI SOLIQA TORTISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	214
Homidov Baxtiyor Rahimberdievich	
XIZMATLAR SOHASIDA INNOVATSION MARKETINGNI QO'LLASH SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING TASHKILIIY-IQTISODIY MEKANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	222
I.R.Sabirjanova	
OPPORTUNITIES FOR UTILIZING TAX INCENTIVES GRANTED TO SMALL AND MEDIUM-SIZED ENTERPRISES FOR THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THEREGIONAL ECONOMY	228
Palvanbayev Umidbek Uktam o'g'li	
MINTAQAVIY TURISTIK KLASTERLARNING RAQAMLI TRANSFORMATSIYASI: IQTISODIY SAMARADORLIK MODELII	233
Kazokova Dilnoza Bobirovna	
KORPORATIV BOSHQARUVNING QURILISH KORXONALARI IQTISODIY SAMARADORLIGIGA TA'SIRINI BAHOLASHNING NAZARIY YONDASHUVLARI	238
G'iyosov Ilxom Karimovich	

O'ZBEKISTONDA KAPITAL BOZORINING RIVOJLANISH BOSQICHLARI TAHLILI	246
Xaitova Gulmira Matsalayevna	
SUV TEJOVCHI INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR RIVOJLANISHINING NAZARIY-KONSEPTUAL ASOSLARI	253
Sangirova Umida Ravshanovna	
МЕТОДЫ СИСТЕМ ПРОГНОЗИРОВАНИЯ И ПЛАНИРОВАНИЯ ФИНАНСОВЫХ РЕСУРСОВ В ОБЕСПЕЧЕНИИ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ.....	259
Н. М. Эргашева	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI BAHOLASHNING USLUBIY YONDASHUVLARI.....	265
Ishonqulov Nizamjon Fayzullayevich	
Ishbekova Lobar Yunusxonovna	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARINING TO'LOV QOBILIYATINI TA'MINLASHDA PUL OQIMLARINI BOSHQARISHNING O'RNI.....	271
Ishbekova Lobar Yunusxonovna	
ТЕНДЕНЦИИ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ ТАДЖИКИСТАНА ЗА 35 ЛЕТ ГОСУДАРСТВЕННОЙ НЕЗАВИСИМОСТИ	276
Икромни Нуриддин Киём	
Раҳматзода Далер Талбак	
YANGI O'ZBEKISTONDA GILAMCHILIK SANOATINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI VA ISTIQBOLLARI	283
Farog'at Xo'jabekova	
MINTAQADA AGROTURIZMNI XORIJIY TAJRIBA ASOSIDA RIVOJLANTIRISH: XALQARO MODELLAR VA O'ZBEKISTON UCHUN INNOVATSION MEXANIZMLAR.....	288
Aliqulov Humoyun Tohir o'g'li	
KICHIK BIZNESDA XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING TASHKILIY-BOSHQARUV MEXANIZMI.....	294
Kabilova Shahnoza Jurayevna	
SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARI VA MOBIL ILOVALAR YORDAMIDA CHAKANA BANK XIZMATLARINI KO'RSATISH	301
Parpiboyeva Lobar Abdikomilovna	
TIJORAT BANKLARIDA KORPORATIV MIJOZLARNI MOLIYALASHTIRISHNING TAHLILI	308
Abduraxmanov Farrux Talipjanovich	
TURIZM SOHASI BARQAROR RIVOJLANISHINING ASOSIY TENDENSIYALARI VA TARKIBIY O'ZGARISHLARI TAHLILI	316
O'sarov Abdulla Davronqulovich	
KICHIK BIZNES SOHASIDA INSON KAPITALI VA MEHNAT MUNOSABATLARINING IJTIMOIY-IQTISODIY AHAMIYATI, MOHIYATI VA NAZARIY YONDASHUVLAR.....	323
Ulug'muradova Nodira Berdimuradovna	
MILLIY YASHIL TAKSONOMIYANING O'ZBEKISTONDA YASHIL INVESTITSIYALAR BOZORINI RIVOJLANTIRISHDAGI ROLI.....	329
Usmonova Gulasal Akmal qizi	

MILLIY YASHIL TAKSONOMIYANING O'ZBEKISTONDA YASHIL INVESTITSİYALAR BOZORINI RIVOJLANTIRISHDAGI ROLI

Usmonova Gulasal Akmal qizi
O'zbekiston Milliy universiteti doktoranti
ORCID: 0009-0003-1010-716X
Email: usmonovag@nuu.uz

Annotatsiya: Ushbu maqolada O'zbekistonda yashil investitsiyalar bozorini rivojlantirishda Milliy yashil iqtisodiyot taksonomiyasining o'rnini va ahamiyati tadqiq etilgan. Milliy taksonomiyaning shakllanishi, uning yashil obligatsiyalar, yashil kreditlar va boshqa moliyalashtirish manbalari hisobidan amalga oshiriladigan loyihalarni ekologik mezonlar asosida tasniflashdagi ahamiyati, Milliy yashil taksonomiyani amaliyotga joriy etish jarayoni, real sektor tashkilotlarida o'tkazilgan sinov loyihalari va uning amaldagi natijalari tahlil qilingan. Tadqiqot natijalari taksonomiyaning normativ-huquqiy jihatdan shakllanganiga qaramay, uni amaliy qo'llash ko'lamini kengaytirish, xususi sektor ishtirokini faollashtirish va yashil kapital bozorini rivojlantirish kerakligini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: Milliy yashil taksonomiya, yashil investitsiyalar, yashil investitsiyalar bozori, yashil loyihalar, yashil obligatsiyalar, yashil kreditlar, ekologik mezonlar, yashil moliyalashtirish, moliyaviy shaffoflik, xususi kapital.

Аннотация: В данной статье исследуются роль и значение Национальной таксономии зеленой экономики в развитии рынка зеленых инвестиций в Узбекистане. Анализируются формирование национальной таксономии, ее значение в классификации проектов по экологическим критериям, реализуемых за счет зеленых облигаций, зеленых кредитов и других источников финансирования, а также процесс внедрения Национальной зеленой таксономии в практику, пилотные проекты, реализованные в организациях реального сектора, и их текущие результаты. Результаты исследования показывают, что, несмотря на нормативно-правовое формирование таксономии, необходимо расширять сферу ее практического применения, активизировать участие частного сектора и развивать рынок зеленого капитала.

Ключевые слова: Национальная зеленая таксономия, зеленые инвестиции, рынок зеленых инвестиций, зеленые проекты, зеленые облигации, зеленые кредиты, экологические критерии, зеленое финансирование, финансовая прозрачность, частный капитал.

Abstract: This article investigates the role and significance of the National Green Economy Taxonomy in the development of the green investment market in Uzbekistan. It analyzes the formation of the national taxonomy, its importance in classifying projects financed by green bonds, green loans, and other funding sources based on environmental criteria, the process of implementing the National Green Taxonomy, pilot projects conducted in real-sector organizations, and their practical outcomes. The research findings indicate that although the taxonomy is established in a normative-legal sense, there is a need to expand the scope of its practical application, activate private sector participation, and develop the green capital market.

Keywords: National Green Taxonomy, green investments, green investment market, green projects, green bonds, green loans, environmental criteria, green financing, financial transparency, private capital.

KIRISH

Zamonaviy iqtisodiy rivojlanish jarayonida iqtisodiy o'sishni ekologik barqarorlik bilan uyg'unlashtirish, tabiiy resurslardan samarali foydalanish va iqlim o'zgarishining salbiy oqibatlarini kamaytirish masalalari muhim ahamiyat kasb etmoqda. O'zbekistonda yashil investitsiyalar bozorini shakllantirish va rivojlantirish ham davlat iqtisodiy siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biriga aylanib bormoqda. Mazkur jarayonning huquqiy va institutsional asoslari O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 4-oktabrdagi "2019 — 2030-yillar davrida O'zbekiston Respublikasining "yashil" iqtisodiyotga o'tish strategiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PQ-4477-son¹ qaror bilan tasdiqlangan "2019–2030-yillarda "yashil" iqtisodiyotga o'tish strategiyasi"da belgilangan.

1 <https://lex.uz/docs/-4539502>

Ushbu strategiyada energiya va tabiiy resurslardan samarali foydalanish, iqtisodiyotning uglerod sig'imini kamaytirish, qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanishni kengaytirish, ekologik barqarorlikni mustahkamlash hamda "yashil" iqtisodiyotni rivojlantirish uchun zarur iqtisodiy mexanizmlarni ishlab chiqish vazifalari ko'rsatib berilgan. Strategiyaning 21-maqsadi "Yashil investitsiyalarni qo'llab-quvvatlash"ga bag'ishlanib, "yashil" kreditlash va venchur moliyalashtirish tizimini joriy etish, "yashil" fondlar hamda energiya tejamkorligi maxsus fondlarini yaratish, xususiy sektorni faollashtirish va bank tizimini rag'batlantirishni nazarda tutadi [2].

Yashil investitsiyalarning kengayishi uchun faqat moliyaviy resurslarning mavjudligi yetarli emas. Investitsiya loyihalarining ekologik jihatdan "yashil" ekanligini aniqlash, ularni yagona mezon asosida tasniflash va investorlar uchun shaffoflikni ta'minlash zarur. Shu nuqtai nazardan Milliy "yashil" iqtisodiyot taksonomiyasi yashil investitsiyalar bozorining institutsional infratuzilmasini takomillashtiruvchi muhim vosita sifatida namoyon bo'ladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Yashil investitsiyalar bozorining rivojlanishi, yashil moliyalashtirish mexanizmlari va Milliy "yashil" iqtisodiyot taksonomiyasining shakllanishi bir qator rasmiy hujjatlar va xalqaro tashkilotlar materiallari asosida yoritilgan. Ushbu manbalarni mazmuniga ko'ra huquqiy-me'yoriy, xalqaro moliya institutlari va rivojlanish tashkilotlari materiallari hamda yashil obligatsiyalar bozoriga oid hisobotlarga ajratish mumkin.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 4-oktabrdagi PQ-4477-son qarori yashil iqtisodiyotga o'tishning dastlabki kompleks strategik asosini belgilagan asosiy huquqiy manba hisoblanadi. Unda yashil investitsiyalarni qo'llab-quvvatlash, yashil kreditlash, venchur moliyalashtirish, maxsus fondlarni shakllantirish, xususiy sektorni faollashtirish va fiskal rag'batlantirish masalalari belgilangan.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 2-dekabrda "2030-yilgacha O'zbekiston Respublikasining "yashil" iqtisodiyotga o'tishiga qaratilgan islohotlar samaradorligini oshirish bo'yicha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-436-son² qarori yashil iqtisodiyotga o'tish jarayonini jadallashtirish va yashil moliyalashtirish mexanizmlarini rivojlantirishga qaratilgan. Mazkur hujjatda barcha manbalar hisobidan moliyalashtiriladigan investitsiya loyihalarini uchun yashil mezonlarni ishlab chiqish, yashil investitsiyalar va kreditlar uchun texnik tartibga solish talablarini belgilash, fiskal va monetar imtiyozlar ishlab chiqish hamda yashil obligatsiyalar orqali xususiy kapitalni jalb qilish vazifalari qayd etilgan.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqotda O'zbekistonda milliy yashil taksonomiyaning yashil investitsiyalar bozorini rivojlantirishdagi institutsional va moliyaviy roli kompleks tahlil qilinadi. Tadqiqotning axborot bazasini O'zbekiston Respublikasida yashil iqtisodiyotga o'tish, yashil investitsiyalarni rivojlantirish va milliy yashil iqtisodiyot taksonomiyasini joriy etishga oid normativ-huquqiy hujjatlar, xalqaro moliya institutlari va xalqaro tashkilotlarning hisobotlari, shuningdek, mazkur yo'nalishda amalga oshirilgan ilmiy tadqiqotlar tashkil etadi. Tadqiqot jarayonida milliy yashil taksonomiyaning shakllanishi, uning institutsional asoslari hamda yashil investitsiyalarni ekologik barqaror faoliyat turlariga yo'naltirishdagi funksional ahamiyati nazariy va amaliy jihatdan baholanadi.

Tadqiqot doirasida O'zbekistonda yashil investitsiyalar bozorini shakllantirish va rivojlantirishga qaratilgan institutsional islohotlar hujjatli tahlil usuli asosida o'rganiladi. 2019–2030-yillarda O'zbekiston Respublikasining "yashil" iqtisodiyotga o'tish strategiyasi, "yashil investitsiyalarni qo'llab-quvvatlash" yo'nalishi, yashil investitsiyalarni mamlakat investitsiya siyosati va loyihalariga integratsiya qilish choralari hamda O'zbekiston Respublikasining milliy yashil iqtisodiyot taksonomiyasining asosiy yo'nalishlari tahlil qilinadi. Shu bilan birga, yashil kreditlar, yashil obligatsiyalar va boshqa moliyaviy instrumentlarning taksonomiya mezonlari bilan o'zaro bog'liqligi hamda ularning yashil loyihalarga kapital oqimlarini yo'naltirishdagi ahamiyati baholanadi.

TAHLIL VA NATIJALAR

O'zbekistonda yashil investitsiyalar bozorining huquqiy asoslari 2019-yilda shakllantirila boshlandi. PQ-4477-son qaror orqali 2019–2030-yillarda yashil iqtisodiyotga o'tish strategiyasi tasdiqlandi. Strategiyaning asosiy yo'nalishlari energiya va tabiiy resurslardan samarali foydalanish, uglerod sig'imini kamaytirish, qayta tiklanuvchi energiyadan foydalanishni kengaytirish va ekologik barqarorlikni mustahkamlash bilan bog'langan. Strategiyaning 21-maqsadi yashil investitsiyalarni qo'llab-quvvatlashga qaratilib, yashil kreditlash va venchur moliyalashtirish tizimini joriy etish, yashil fondlar va energiya tejamkorligi maxsus fondlarini yaratish, xususiy

2 <https://lex.uz/docs/-6303230>

sektorni moliyalashtirish jarayonida faollashtirish hamda bank tizimini rag'batlantirishni nazarda tutgan. Bu vazifalar yashil investitsiyalar bozorining faqat davlat moliyalashtirishiga emas, balki banklar va xususiy kapital ishtirokiga ham tayanishi kerakligini belgilagan (1-jadval).

1-jadval. O'zbekiston tijorat banklarida "yashil" kreditlash bo'yicha xalqaro hamkorlik loyihalar³

Banklar	Moliyalashtiruvchi tashkilot	Maqsadi	Natijalar
SQB	Yevropa tiklanish va taraqqiyot banki (YTTB)	Yosh tadbirkorlarni qo'llab-quvvatlash	25 million AQSh dollarigacha bo'lgan miqdorda kredit olish bo'yicha kelishuv imzoladi ⁴ .
SQB	Fransiya Taraqqiyot Agentligi (AFD)	"Yashil" taksonomiya va moliyaviy mahsulotlarni ishlab chiqishga qaratilgan texnik ko'mak dasturidan foydalanish	Davlat kafolatisiz 30 million yevro kredit ajratish to'g'risidagi bitimni imzoladi ⁵ .
SQB	Global yashil o'sish instituti (GGGI)	Barqarorlik obligatsiyalarini xalqaro bozorda joylashtirish.	2024-yil iyul oyida London fond birjasida 400 million AQSh dollari va 2,25 trillion so'm ekvivalentidagi barqarorlik obligatsiyalari ishlab chiqarildi ⁶ .
Agrobank	Global yashil o'sish instituti (GGGI)	Yashil yevroobligatsiyalarni chiqarish.	400 mln AQSH dollari va 700 mlrd so'mlik "yashil yevroobligatsiyalar joylashtirildi ⁷ .
Ipoteka bank	Yevropa tiklanish va taraqqiyot banki (YTTB), OPEK Taraqqiyot jamg'armasi	Aholi va KOBni yashil texnologiyalarni joriy etishga moliyalashtirish.	20 mln AQSH dollari (10 mln GEFF II), qo'shimcha 30 mln AQSH dollari jalb qilindi ⁸ .
Ipak Yo'li bank	Yevropa tiklanish va taraqqiyot banki (YTTB), Osiyo taraqqiyot banki (OTB)	Yashil texnologiyalar va savdo moliyalashtirishni kengaytirish.	45 mln AQSH dollarlik moliyalashtirish paketi hamda 625 mlrd so'mlik mablag' jalb qilindi ⁹ .
Davr bank	Xalqaro moliya korporatsiyasi (XMK)	Kichik biznes va ayollar boshchiligidagi tadbirkorlikni moliyalashtirish.	40 mln AQSH dollarlik kredit liniyasi ajratildi ¹⁰ .
Hamkorbank	Niderlandiya tadbirkorlikni rivojlantirish banki (FMO)	Xususiy sektor va BRMni qo'llab-quvvatlashga ixtisoslashgan.	Kamida 50 mln AQSH dollarlik uch yillik kredit shartnomasi imzolandi ¹¹ .

Ma'lumotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, O'zbekistonda "yashil" kreditlash tizimini rivojlantirish jarayonida tijorat banklari xalqaro moliya institutlari bilan strategik hamkorlikni kengaytirib bormoqda. Yevropa tiklanish va taraqqiyot banki (YTTB), Global yashil o'sish instituti (GGGI), Fransiya taraqqiyot agentligi (FTA), Xalqaro moliya korporatsiyasi (XMK), Osiyo taraqqiyot banki (OTB) va Niderlandiya tadbirkorlikni rivojlantirish banki (FMO) bilan hamkorlikda amalga oshirilayotgan loyihalar orqali bank tizimiga uzoq muddatli moliyaviy resurslar jalb qilinmoqda. Ushbu resurslar energiya tejamkor texnologiyalarni rivojlantirish, qayta tiklanuvchi energiya manbalari, kichik va o'rta biznes subyektlarini moliyaviy qo'llab-quvvatlash va barqaror investitsiya loyihalarini amalga oshirishga qaratilmoqda.

3 Green Development Finance Assessment for the Republic of Uzbekistan. Ministry of Economy and Finance of the Republic of Uzbekistan, UNDP, European Union, Agence Française de Développement (AFD), December 2025, pp. 97–98.

4 EBRD (2025), EBRD creating opportunities for MSMEs in Uzbekistan.

5 Green Development Finance Assessment for the Republic of Uzbekistan. – Tashkent: United Nations Development Programme (UNDP), 2025. – P. 96. <https://www.uz.undp.org>

6 GGGI (2025), SQB Publishes the First-year Results of the Green and Sustainable Bond and Uzbekistan's Agrobank issues USD 400 million and UZS 700 billion Green Eurobond on the London Stock Exchange with GGGI's Support. <https://gggi.org/uzbekistans-agrobank-issues-usd-400-million-and-uzs-700-billion-green-eurobond-on-the-london-stock-exchange-with-gggis-support/>

7 GGGI (2025), SQB Publishes the First-year Results of the Green and Sustainable Bond and Uzbekistan's Agrobank issues USD 400 million and UZS 700 billion Green Eurobond on the London Stock Exchange with GGGI's Support. <https://gggi.org/uzbekistans-agrobank-issues-usd-400-million-and-uzs-700-billion-green-eurobond-on-the-london-stock-exchange-with-gggis-support/>

8 OPEC Fund (2021), Bolstering Uzbekistan's SME sector.

9 ADB (2024), ADB, Ipak Yuli Bank Sign Deal to Enhance Sustainable and Inclusive Access to Finance in Uzbekistan.

10 IFC (2025), IFC and DAVR-BANK Partner to Boost Financing for Small Businesses and Women Entrepreneurs in Uzbekistan. September 25, 2025.

11 FMO (2025), FMO & Hamkorbank advance financial inclusion in Uzbekistan through USD 100 million syndicated facility.

Ammo, tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, O'zbekistonda ventchur moliyalashtirish tizimini rivojlantirish bo'yicha muayyan institutsional islohotlar amalga oshirilgan bo'lsa-da, aynan "yashil" ventchur moliyalashtirish tizimi shakllanish jarayonida. Qayta tiklanuvchi energiya, energiya samaradorligi, iqlim texnologiyalari kabi ekologik innovatsiyalarga investitsiya kiritishga ixtisoslashgan maxsus "yashil" ventchur fondlari, ularning faoliyatini tartibga soluvchi me'yoriy-huquqiy hujjatlar va ushbu soha uchun mo'ljallangan investitsion rag'batlantirish tizimi bosqichma-bosqich amaliyotga joriy etilmoqda. Yashil startaplarni dastlabki bosqichdan boshlab ventchur kapital orqali moliyalashtirish, xususi ventchur investorlarini ekologik loyihalarga jalb etish, yashil texnologiyalarga investitsiya kiritish orqali ularni qo'llab-quvvatlovchi yashil ventchur tizimini rivojlantirish, davlat va xususi sektor ishtirokidagi aralash ventchur fondlarini tashkil etish bo'yicha amaliy mexanizmlar shakllantirilmoqda.

Yashil investitsiyalarni qo'llab-quvvatlashning muhim institutsional vositalaridan biri energiya tejamkorligi fondlari hisoblanadi. Tarmoqlararo energiyani tejash jamg'armasi iqtisodiyot tarmoqlari va ijtimoiy sohada energiya samaradorligi loyihalarini moliyalashtirish uchun institutsional moliyaviy baza yaratishga xizmat qilgan (2-jadval).

2-jadval. Tarmoqlararo energiyani tejash jamg'armasi faoliyati doirasida erishilgan asosiy natijalar¹²

Yo'nalish	Erishilgan natija	Yashil investitsiyalar bozori rivojlanishidagi ahamiyati
Jamg'armaning moliyaviy salohiyati	2025-yilda Tarmoqlararo energiyani tejash jamg'armasi kapitali 25 mlrd so'mni tashkil etdi ¹³ .	Energiya samaradorligi va qayta tiklanuvchi energiya loyihalarini moliyalashtirishning institutsional moliyaviy bazasi yaratildi.
Energiya samaradorligini oshirish	2025-yilda 2,7 mlrd kVt-soat elektr energiyasi tejaldi ¹⁴ .	Energiya resurslaridan foydalanish samaradorligi oshirildi hamda energiya tejamkor texnologiyalarga investitsiyalar rag'batlantirildi.
Yashil energiya ishlab chiqarish sur'ati	Yashil energiya ishlab chiqarish hajmi 29 % ga o'sdi ¹⁵ .	Energetika sohasida yashil investitsiyalar faollashayotganini ko'rsatadi.
Ekologik samara	Atmosferaga chiqariladigan 4,7 mln tonna CO ₂ va boshqa zararli gazlar kamaytirildi ¹⁶ .	Yashil investitsiyalarning ekologik samaradorligi oshdi hamda iqlim maqsadlariga erishishga hissa qo'shildi.
Ijtimoiy samara	800 mingdan ortiq xonadonning elektr ta'minoti yaxshilandi ¹⁷ .	Yashil investitsiyalar natijasida aholining energiya ta'minoti sifati va yashash sharoitlari yaxshilandi.

Jadvaldan ko'rinadiki, jamg'arma faoliyati yashil investitsiyalar bozorining energetika yo'nalishida moliyaviy va institutsional bazani mustahkamlashga xizmat qilgan. 2025-yilda jamg'arma kapitalining 25 mlrd so'mni tashkil etishi, 2,7 mlrd kVt-soat elektr energiyasining tejalishi, yashil energiya ishlab chiqarish hajmining 29 foizga o'sishi, 4,7 mln tonna CO₂ va boshqa zararli gazlarning kamayishi hamda 800 mingdan ortiq xonadon elektr ta'minotining yaxshilanishi yashil investitsiyalarning iqtisodiy, ekologik va ijtimoiy natijalarini ifodalaydi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

O'tkazilgan tahlil natijasida O'zbekistonda yashil investitsiyalar bozorining shakllanishi bosqichma-bosqich huquqiy, institutsional va moliyaviy asoslarning yaratilishi bilan kechayotganligi aniqlandi. 2019-yilgi yashil iqtisodiyotga o'tish strategiyasi yashil investitsiyalarni qo'llab-quvvatlash bo'yicha dastlabki tizimli asosni yaratgan bo'lsa, 2022-yilgi PQ-436-son qaror yashil investitsiyalarni amaldagi investitsiya siyosatiga integratsiya qilish, yashil mezonlarni ishlab chiqish va yashil obligatsiyalar orqali xususi kapitalni jalb qilish vazifalarini kuchaytirdi.

¹² Muallif tomonidan UNDP. Green Development Finance Assessment for the Republic of Uzbekistan. December 2025. Table 30, p.176 va O'zbekiston Respublikasi Energetika vazirligining "2025-yilda yoqilg'i-energetika sohasida amalga oshirilgan ishlar" rasmiy ma'lumotlari asosida tuzildi. <https://gov.uz/oz/minenergy/news/view/127308>

¹³ Green Development Finance Assessment for the Republic of Uzbekistan. Ministry of Economy and Finance of the Republic of Uzbekistan, UNDP, European Union, Agence Française de Développement (AFD), December 2025, p 176.

¹⁴ <https://gov.uz/oz/minenergy/news/view/127308>

¹⁵ <https://gov.uz/oz/minenergy/news/view/127308>

¹⁶ <https://gov.uz/oz/minenergy/news/view/127308>

¹⁷ <https://gov.uz/oz/minenergy/news/view/127308>

Milliy “yashil” iqtisodiyot taksonomiyasining 2023-yilda tasdiqlanishi yashil investitsiyalar bozorining institutsional rivojlanishida muhim bosqich bo‘lib, yashil faoliyat turlarini aniq mezonlar asosida tasniflash, investitsiya oqimlarini ekologik barqaror yo‘nalishlarga yo‘naltirish va moliyaviy instrumentlarning yashil loyihalarga mosligini baholash imkoniyatlarini kengaytirdi. Shuningdek, tijorat banklarining xalqaro moliya institutlari bilan hamkorligining kengayishi yashil kreditlash, energiya samaradorligi, qayta tiklanuvchi energiya va kichik hamda o‘rta biznes loyihalarini moliyalashtirish uchun qo‘shimcha moliyaviy resurslarni shakllantirishga xizmat qilmoqda.

Tarmoqlararo energiyani tejash jamg‘armasi faoliyati doirasida erishilgan natijalar ham yashil investitsiyalarning amaliy samaradorligini ko‘rsatadi. 2025-yilda jamg‘arma kapitalining 25 mlrd so‘mni tashkil etishi, 2,7 mlrd kVt-soat elektr energiyasining tejalishi, yashil energiya ishlab chiqarish hajmining 29 foizga o‘sishi, atmosferaga chiqariladigan 4,7 mln tonna CO₂ va boshqa zararli gazlarning kamayishi hamda 800 mingdan ortiq xonadonning elektr ta‘minoti yaxshilanishi yashil investitsiyalarning iqtisodiy, ekologik va ijtimoiy samaralarini ifodalaydi.

Umuman olganda, O‘zbekistonda yashil investitsiyalar bozorining rivojlanishi davlat siyosati, bank tizimi, xalqaro moliya institutlari va xususiy sektor ishtirokining bosqichma-bosqich kengayishi asosida davom etmoqda. Milliy yashil taksonomiyaning joriy etilishi, yashil kreditlash va obligatsiyalar bozorining rivojlanishi, xalqaro moliyaviy resurslarning jalb qilinishi hamda yashil venchur moliyalashtirish mexanizmlarining shakllanishi kelgusida yashil investitsiyalar hajmini oshirish va ularni ekologik barqaror loyihalarga samarali yo‘naltirish uchun muhim asos bo‘lib xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI:

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 4-oktabrdagi “2019 — 2030-yillar davrida O‘zbekiston Respublikasining “yashil” iqtisodiyotga o‘tish strategiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi PQ–4477-son qaror // URL: <https://lex.uz/docs/-4539502>
2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 2-dekabrda “2030-yilgacha O‘zbekiston Respublikasining “yashil” iqtisodiyotga o‘tishiga qaratilgan islohotlar samaradorligini oshirish bo‘yicha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi PQ–436-son qarori // URL: <https://lex.uz/docs/-6303230>
3. Green Development Finance Assessment for the Republic of Uzbekistan. Ministry of Economy and Finance of the Republic of Uzbekistan, UNDP, European Union, Agence Française de Développement (AFD). December 2025.
4. United Nations Development Programme (UNDP). Uzbekistan October 2023 Green Bond First Allocation and Impact Report. Tashkent, 2024.
5. EBRD (2025). EBRD creating opportunities for MSMEs in Uzbekistan.
6. GGGI (2025). SQB Publishes the First-year Results of the Green and Sustainable Bond and Uzbekistan’s Agrobank issues USD 400 million and UZS 700 billion Green Eurobond on the London Stock Exchange with GGGI’s Support.
7. OPEC Fund (2021). Bolstering Uzbekistan’s SME sector.
8. ADB (2024). ADB, Ipak Yuli Bank Sign Deal to Enhance Sustainable and Inclusive Access to Finance in Uzbekistan.
9. IFC (2025). IFC and DAVR-BANK Partner to Boost Financing for Small Businesses and Women Entrepreneurs in Uzbekistan.
10. FMO (2025). FMO & Hamkorbank advance financial inclusion in Uzbekistan through USD 100 million syndicated facility.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz HAKIMOV

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Hasan MAQSUDOV

2026. № 9/1

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>